

ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НЮХОВОГО СПРИЙМАННЯ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Діти молодшого шкільного віку переживають дуже багато змін у своєму віці. Зі вступом до школи змінюється все життя дитини. Розвитку сенсорних здібностей більше уваги, як правило, приділяється у дошкільному дитинстві, що є дещо помилковим. Кожна сенсорна система повинна бути рівномірно та доцільно задіяна в навчальній діяльності.

Л. Вегнер визначив сенсорний розвиток, як розвиток відчуттів і сприймання дитини, формування уявлень про властивості предметів (форму, колір, розмір, положення у просторі тощо). Сама ж сенсорика – це наука, що вивчає вплив зовнішніх подразників на органи чуття людини. Слово «сенсорика» в перекладі з латині означає «сприйняття», що здійснюється за допомогою органів чуття. Людина отримує інформацію із зовнішнього світу за допомогою п'яти основних органів чуття: очі (зір), вуха (слух), мова (смак), ніс (нюх), шкіра (дотик, тактильні відчуття).

Відповідь про те, як саме організм людини відрізняє один запах від іншого та де саме це відбувається науковці знайшли лише у 90-х роках минулого століття. Виявилося, що у людини обробкою нюхової інформації займається весь мозок. За це відкриття, яке мало досить вагоме значення для медицини та фізіології, американські вчені Лінда Бак та Ричард Аксел були відзначені Нобелівською премією 2004 року. У слизовій оболонці порожнини носа (в верхній і частково середній носових раковинах) містяться нюхові рецептори, що сприймають запахи газоподібних речовин. Ця частина слизової оболонки носової порожнини називається нюховою ділянкою. Нюхова ділянка вкрита епітелієм, в якому розрізняють опорні і нюхові клітини, останні виконують рецепторну функцію в органі нюху. Нервові волокна нюхових клітин проходять крізь отвори решітчастої кістки в порожнину черепа до нюхових цибулин головного мозку. Звідси імпульси, що виникли в рецепторах, йдуть по нюховому тракту через стовбур головного мозку в кору великих півкуль, де здійснюється їх аналіз і виникають відчуття того чи іншого запаху [2].

Розвиток нюху спрямований на вироблення двох основних груп еталонів – загального та особистого, а також еталона визначення ступеня інтенсивності запаху. В основі загального еталона лежить розподіл всіх запахів на чотири великі групи: **квіткові** (носії запахів: ромашка, шавлія, троянда, конвалія, бузок, акація, гвоздика); **лікарські** (носії запахів: йод, валеріана, нашатир, шавлії, полин); **харчові** (носії запахів: хліб, сир, м'ясо, смажене м'ясо, риба, картопля, цибуля, часник, перець, кава, чай, вино, фрукти, оцет); **небезпечні** (носії запахів: газ, гас, бензин, несвіжі м'ясо і риба, гнилі овочі та фрукти) [1].

У дітей раннього віку чуття нюху розвинене слабше, ніж у старших дітей, це пов'язано з недорозвиненням у них носової порожнини. Гострота нюху підвищується до 6 років. Тонкість нюху (розрізнення запахів) з віком підвищується. Тому важливо приділяти увагу розвитку нюхового сприймання у тому обсязі, який співмірний з тим чи іншим віковим етапом [3, с. 34].

Привертає увагу асоціативна властивість ароматів, яка дозволяє викликати у людини численні асоціації. Запахи фіксуються в пам'яті та пробуджують картини та образи минулого та так само як фотографії, можуть допомогти розвитку творчого мислення через активізацію уяви та фантазії в художніх видах діяльності.

Таким чином, розвитку нюхової сенсорної системи у школі необхідно приділяти достатньо уваги для повного та гармонійного розвитку підростаючого покоління.

Список використаних джерел:

1. Александров Ю. И. Психофизиология / Ю. И. Александров. – СПб. : Питер, 2004. – 464 с.
2. Кокун О. М. Психофизиология / О. М. Кокун. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 184 с.
3. Мухина В. С. Возрастная психология: феноменология развития, детство, отрочество : учеб [для студ. высш. пед. учеб. завед.] / Валерия Сергеевна Мухина. – М. : «Академия», 1999. – 456 с.

СПОЖИВЧЕ КРЕДИТУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Необхідною умовою стабільного функціонування всієї банківської системи та забезпечення економічного зростання в сучасних умовах є розвиток банківського кредитування. Оскільки в Україні більшість населення не спроможна купувати товари тривалого використання за рахунок власних доходів, а українські банки опинилися в умовах жорсткої конкуренції як з боку іноземних, так і вітчизняних банків, найактуальнішою потребою постає вироблення принципів розширення сфери і вдосконалення механізмів кредитування, в тому числі споживчого.

Споживчі кредити можуть надаватися багатьма фінансовими посередниками: кредитними спілками, ломбардами, комерційними банками, не фінансовими суб'єктами господарювання. Проте в умовах трансформаційних процесів в Україні найбільшого поширення останнім часом набуває споживче кредитування комерційними банками.

Споживчий кредит має багато специфічних рис, пов'язаних із особливостями сфери особистого споживання громадян, а саме:

- цей вид позики відображає відносини між кредитором і позичальником, сутність яких полягає у кредитуванні кінцевого споживання, на відміну від позик, які надають суб'єктам господарювання для виробничих цілей або для придбання активів, що породжують рух вартості (наприклад, акцій, облігацій тощо);

- на відміну від інших видів кредиту, якими користуються переважно суб'єкти господарювання, споживчі кредити одержують, як правило, фізичні особи;

- споживчий кредит є засобом задоволення споживчих потреб населення, тобто особистих, індивідуальних потреб людей. Така позика прискорює отримання певних благ (товарів, послуг, робіт), які вони могли б мати (придбати) лише у майбутньому, накопичивши кошти, необхідні для купівлі цих товарно-матеріальних цінностей або послуг і робіт з будівництва тощо. Надання споживчих позик населенню, з одного боку, підвищує їх платоспроможний попит, життєвий рівень у цілому, а з іншого – прискорює реалізацію товарних запасів, послуг, сприяє створенню основних фондів;

- всі види споживчого кредиту мають соціальний характер, оскільки вони сприяють вирішенню суспільних проблем – підвищенню життєвого рівня населення (передусім з низьким та середніми доходами), утвердженню принципів соціальної справедливості [1].

Основною проблемою споживчого кредитування в Україні залишається висока вартість кредитів для фізичних осіб. Мінімізація